

5. ročník soutěže Jihočeská ratolest (2015)

V pátém ročníku Jihočeské ratolesti se soutěžilo ve čtyřech zavedených kategoriích pro obce, školy a školky, neziskové subjekty a vysokoškolské studenty. Celkem bylo přihlášeno 29 projektů a vysokoškolských prací s přínosem pro ochranu přírody a životního prostředí či environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu.

Vítězové i předkladatelé projektů umístěných na druhých a třetích místech jednotlivých kategorií převzali ceny z rukou předsedy spolku Krasec Petra Kurze a poskytovatelů záštity nad soutěží, tj. radní Jihočeského kraje pro oblast životního prostředí a lesnictví Ing. Hany Rodinové, Ph.D a rektora Jihočeské univerzity prof. RNDr. Libora Grubhoffera, CSc. Jednalo se o finanční odměny ve výši 7000, 5000, nebo 3000 Kč, certifikát a pestrý balíček regionálních výrobků.

Přehled oceněných projektů a vysokoškolských prací

Kategorie A - Obce, svazy obcí, mikroregiony

1.místo: Město Strakonice

Zahradou poznání 2014/2015

Ekologicko osvětově výchovný a inspirativní projekt Města Strakonice pro širokou veřejnost a základní školy, podporující trvale udržitelný rozvoj regionu Prácheňska, při současném poznávání kulturně-historické, krajinářské a environmentální funkce jihočeské krajiny.

2. místo: Město Prachatice

Záhon v Přímé ulici

Ulice Přímá je okrajovou ulicí města Prachatic a je průchozí ulicí pro obyvatele nedalekého sídliště při procházkách do přilehlých lesů. Ulice ani blízké okolí v okruhu cca 500 m nenabízely jedinou lavičku ani jinou možnost posezení, což například méně pohyblivým lidem omezovalo možnost vycházek. Iniciátorem projektu byla rodina Nepustilových z ulice Přímá, která projekt navrhla i organizovala. Projekt byl finančně podpořen Nadací Partnerství, městem Prachatice a prachatickým reklamním studiem Studio Duha (spolufinancovalo informační tabuli). Celá realizace probíhala pouze dobrovolnický za účasti veřejnosti. K obyvatelům ulice se přidali i občané z jiných částí města.

3. místo: Město Třeboň

Světový den vody 2015 - Třeboň

U příležitosti Světového dne vody proběhla v Třeboni environmentální akce pro všechny deváté třídy třeboňských škol (9. třídy 1. a 2. ZŠ a kvarta gymnázia). Celá akce proběhla tříkolově. Nejprve byli žáci podrobeni anonymnímu testu, kde si ověřili, jaké jsou jejich znalosti o zdroji pitné vody pro Třeboň, jejím čištění a spotřebě. V další fázi tohoto projektu si žáci v rámci svých tříd utvořili pracovní skupiny, v rámci kterých vyrobili poster - plakát na téma voda a udržitelný rozvoj. Vyvrcholením pak bylo naše vzájemné setkání 1. dubna v KKC Roháč, kde žáci prezentovali své práce.

Kategorie B - Školy všech stupňů

1.místo: Česko-anglické gymnázium

Aby se mu lépe vedlo...

V rámci projektu „Aby se mu lépe vedlo“ se zabýváme částí toku Dobrovodského potoka protékajícího obcí Dobrá Voda u Č.B. a Suchým Vrbným v Č. B. Dlouhodobě se zabýváme monitorováním kvality vody (již od roku 1997), provedli jsme v posledních 3 letech 3 čištění potoka a také informujeme veřejnost o potoce a jeho bezprostředním okolí. Hlavními počiny pro informování občanů bylo zorganizování naučného dopoledne pro žáky blízké ZŠ Pohůrecká a zejména instalace naučných tabulí kolem části potoka.

2. místo: MŠ Úsilné

Přírodní zahrada pro malé skřítky

Budova MŠ Úsilné prošla rozsáhlou rekonstrukcí, která měla negativní dopad na stav školní zahrady. Ve školní zahradě se nacházelo jenom málo rostlin poskytujících potravinovou nabídku užitečnému hmyzu. Projekt "Přírodní zahrada pro malé skřítky" je prvním krokem v revitalizaci školní zahrady a její přeměně na zahradu v přírodním stylu. V rámci projektu došlo k dosadbě keřů a vytvoření několika trvalkových záhonů poskytujících potravu pro užitečný hmyz. Zahrada je veřejně přístupná a tak je využívána nejenom dětmi MŠ k zábavě, relaxaci, ale i k vzdělávání a osvětě.

3. místo: ZŠ Chyšky

Přírodní zahrada - zahrada pro práci a zábavu

Na pozemku školy jsme postrádali prostor pro pěstování rostlin a pozorování živočichů. Rozhodli jsme se, že provedeme proměnu starého nefunkčního dopravního hřiště v přírodní zahradu. Proces přeměny byl náročný finančně, časově a stál žáky i učitele nemalé úsilí. Ale povedlo se. Nyní máme krásnou přírodní zahradu, ve které žáci nejen pracují a učí se, ale také zde odpočívají. Podařilo se nám v dětech prohloubit zájem o přírodu a vést je k uvědomění si nutnosti trvale udržitelného rozvoje.

Kategorie C - Neziskové subjekty

1. místo: Občanské sdružení pro rodinu, tradici a budoucnost

Přírodní park lom „Svatá Anna“ s naučnou stezkou

Přírodní park se nachází ve starém lomu, ve kterém byla ukončena těžba těsně po skončení 2. sv. války. Od té doby se zde příroda vyvíjela samostatně. Tím se vytvořilo na relativně malém území několik zajímavých biotopů - skalní, stepní, vodní a pralesní. Rozkládá se na okraji nové zástavby v Táboře pod vrcholem Měšického vrchu a pod místním vodojemem na ploše 4542 m². Je pojmenován podle kapličky sv. Anny. K vršku se váží i české dějiny.

2. místo: Calla - Sdružení pro záchranu prostředí

Pískovna Lžín - pískovna pro biodiverzitu

Cílem projektu bylo provést obnovu hnízdní stěny pro břehule a samotářské včely a také další drobnější opatření na podporu biologické rozmanitosti v přechodně chráněné ploše Pískovna Lžín. Projekt dále zahrnoval důkladný biologický průzkum pískovny a osvětové či vzdělávací aktivity o významu opuštěných těžebních prostorů pro ochranu přírody a moderních trendech v přírodě blízké obnově lokalit po těžbě surovin. Pískovna Lžín je z podnětu Cally vyhlášena přechodně chráněnou plochou a slouží jako příklad dobré praxe pro přírodě blízkou obnovu a ochranu pískoven.

3. místo: Rosa - společnost pro ekologické informace a aktivity o. p. s.

Ovčácké slavnosti

Ovčácké slavnosti konané v zámecké zahradě v Borovanech první srpnovou neděli lákají rok od roku více lidí. Setkávají se zde farmáři chovající různé druhy ovčích plemen, kteří zasvěceně informují veřejnost o své práci. Účastníci osobně poznávají zpracování vlny od stříhání, česání a předení až po zhotovení výrobku - pletené šály (výtěžek z dražby jde na dobročinné účely). Zajímavá je ukázka práce pasteveckých psů a jejich výcviku. V neposlední řadě návštěvníci ochutnají a mohou zakoupit ovčí mléčné a masné výrobky. Součástí je přímé zapojení návštěvníků díky workshopům - mokré plstění vlny, výroba mýdla, dojení na trenažeru.

Kategorie D - Bakalářské a diplomové práce

1. místo: Dagmar Hucková

Genetická struktura populací lipana podhorního (*Thymallus thymallus*) v rybářsky obhospodařovaných řekách České republiky

Populace sladkovodní ryby *Thymallus thymallus* jsou výrazně ovlivněné intenzivním rybářským obhospodařováním řek ve střední Evropě. Tyto aktivity zapříčiňují umělý genetický drift mezi populacemi z geograficky izolovaných hydrologických celků. Genetická struktura 369 jedinců *T. thymallus* z 21 populací ze tří povodní České republiky byla studována na základě analýzy markerů mtDNA (kontrolní oblast) i jaderné DNA (7 mikrosatelitních lokusů) a výsledky byly porovnány s obdobnými studiemi z Evropy

2. místo: Petra Kokořová

Společenstva pancířníků (Acari: Oribatida) přirozeně se vyvíjejících a asanovaných horských smrčín na Šumavě

Hlavním cílem této práce bylo popsat a porovnat společenstva pancířníků na vybraných plochách v horských smrčinách v NP Šumava, kde byl po rozpadu stromového patra po gradaci lýkožrouta smrkového před více než 15ti lety aplikován rozdílný management. Porovnávány byly plochy ponechané samovolnému vývoji a plochy asanované. Byly nalezeny významné rozdíly ve složení společenstva pancířníků na plochách s různým managementem. Společenstvo pancířníků na bezzásahových plochách bylo v lepším stavu a celkovou abundancí i druhovým složením se podobalo společenstvu na kontrolní lokalitě ve vzrostlém smrkovém lese.

3. místo: Jakub Žák

Vliv hormonálního preparátu na úspěšnost indukovaného umělého výtěru piskoře pruhovaného *Misgurnus fossilis*

Piskoř pruhovaný je jedním z nejrychleji mizejících druhů ryb Evropy. Proto je třeba hledat řešení k posílení jeho přirozených populací. Tato BP se zaměřila na zjištění základních reprodukčních ukazatelů piskoře a na porovnání vlivu různých hormonálních preparátů na řízenou reprodukci. Nejvíce jiker ovulovaly samice stimulované Ovaprimem. Výsledky BP dokazují, že dostupné komerční přípravky lze úspěšně využít k produkci gamet piskoře pruhovaného.

Kategorie B - Školy všech stupňů

Ocenění: VOŠL a SLŠ Písek

Podpora doupného ptactva v píseckých lesích

Prvotním cílem vyvěšování budek bylo podpořit biologickou ochranu lesních porostů proti listožravým škůdcům. Biologická ochrana je prvkem ochrany integrované a využívá živých organismů či produktů jimi vytvořených pro omezení produkčních ztrát. To je z hlediska hygienického a ekologického méně rizikové. Dalším cílem bylo seznámit děti s významem podporování ptáčků vyvěšováním ptačích budek. Pro děti jsme připravili několik besed, kde jsme jim předvedli, jak se dělá ptačí budka, jak, kdy a kde se vyvěšuje a jak se provádí jejich údržba a následná péče o budky.

Ocenění: Gymnázium Jírovcova

Medonosný val v Habermannově sadu v péči kroužku Základy ekologie

Žáci upravili, v blízkosti včelnice našeho kroužku, 42m dlouhý hliněný val v Habermannově sadu v Boršově n. Vltavou, vypěstovali sazenice a vysázeli je. Vybrali nektarodárné a pylodárné rostliny tak, aby v průběhu celé sezony na valu něco kvetlo a bylo zdrojem potravy pro blanokřídlý hmyz a motýly. K rostlinám byly dodělaný jmenovky, aby osetá plocha plnila i informační funkci. Byla dohodnuta spolupráce s obcí Boršov, která poskytla finanční prostředky na nákup semen a zajištění hrubé odstranění původního porostu. Udržitelnost projektu je zajištěna tím, že většina vysazených rostlin jsou trvalky. Bude stačit provádět údržbu dvakrát ročně.

Ocenění: MŠ Chvalšiny

Živá zahrada

Návrh přírodní zahrady vznikl na základě bakalářské práce jedné z učitelek a postupně pak ve spolupráci s rodiči, občany a OÚ Chvalšiny docházelo k realizaci. Místní obyvatelé se zapojili do plánů na lepší využití zahrady MŠ. Úpravy a přeměny byly uskutečněny jejich dobrovolnou prací, z části ze sponzorských darů a za přispění místního OÚ. Postupně vznikly a přibývaly prvky jako např. „Hmyzí hotel“, vrbová týpí, užité i okrasné záhony, osázení volných ploch původními dřevinami a bylinkami, přírodní divoká zákoutí, ozdobné plůtky, zvonice, kompostér a hliněná pec.

Ocenění: Gymnázium Soběslav

Nová zahrada Gymnázia Soběslav

Cílem projektu bylo vytvořit z nevyužívaného pozemku gymnaziální zahradu, která v sobě spojuje hned několik funkcí. Jednak tvoří novou enklávu vzrostlejší zeleně v těsném kontaktu se školou, která už dnes, těsně po dokončení, přitahuje nejrůznější živočichy. Dále jde o odpočinkovou zónu, kterou mohou studenti využívat o přestávkách, v polední pauze či po vyučování. Zahrada plní i vzdělávací roli, protože v ní roste celá řada často exotických dřevin a u žádné nechybí tabulka s názvem druhu.

Ocenění: MŠ Jarošov nad Nežárkou

Lesní den v MŠ Jarošov nad Nežárkou

Projekt Lesní den byl zařazen pro předškoláky 5-7 let v měsíci září a říjen 2014. Každé úterý jsme vyšli do přírody (od 8 h. do 11:30 h.). Projekt byl inspirován myšlenkou lesních MŠ: "venku za každého počasí bez zdí a plotů". Projekt byl rozčleněn do 8 lesních dní, které byly koncipovány dle určitého tématu (viz přílohy). Během jednotlivých lesních dní jsme spolupracovali s rodiči např. návštěva ekofarmy nebo s místními spolky (myslivci, AVZO). Projekt vycházel z toho, že naše MŠ je umístěná na okraji obce, což umožňuje blízký kontakt s přírodou a využití nedalekých přírodních lokalit.

Ocenění: Gymnázium Česká, České Budějovice

Česká začíná kvést

Projekt je zaměřen na kultivaci prostředí školy, revitalizaci původních travnatých ploch do podoby okrasných záhonů, vzdělání v oblasti okrasných rostlin prostřednictvím popisků, pěstování kladného vztahu k přírodě a životnímu prostředí, k týmové práci, dále je zaměřen na vedení k zodpovědnosti a estetické působení na širokou veřejnost.

Kontakt pro další informace:

Simona Šafarčíková, organizátorka soutěže a tajemnice spolku Krasec, tel. 725 048 160, e-mail: safarcicka@email.cz

Ke stažení:

[Tisková zpráva ze dne 2. listopadu 2015](#)

[Příloha I – anotace oceněných projektů a vysokoškolských prací](#)

[Pravidla soutěže 2015](#)

[Přihláška pro projekty \(kat. A-C\)](#)

[Přihláška pro bakalářské a diplomové práce \(kat. D\)](#)

[Tisková zpráva z 11. 5. 2015 - vyhlášení 5. ročníku soutěže](#)

Krasec, o.s. a Jihočeský kraj vyhlásují
pod záštitou radní Jihočeského kraje Ing. Hany Rodinové, Ph.D.
a rektora Jihočeské univerzity prof. RNDr. Libora Grubhoffera, CSc.

5. ROČNÍK SOUTĚŽE PROJEKTŮ na ochranu životního prostředí

JIHOČESKÁ RATOLEST

určené obcím, školám, neziskovým organizacím a studentům/absolventům VŠ

Uzávěrka přihlášek: 9. října 2015

Přihlásit můžete svůj projekt s environmentální tematikou realizovaný v období od 1. ledna 2014 do 30. června 2015, bakalářskou nebo diplomovou práci obhájenou v tomto termínu.

Podrobná pravidla, přihlášku a přehled projektů oceněných v předchozích ročnících naleznete na www.krasec.cz.

Vyhlášení výsledků a předání cen: 2. listopadu 2015

Předkladatelé tří vítězných projektů v každé kategorii obdrží certifikát, balíček regionálních výrobků a finanční odměnu ve výši 7000 Kč, 5000 Kč, nebo 3000 Kč.